

Tätä kirjoittaessani ulkona tupruttaa lunta, ja aamulla, kun kävin huussissa, satoi lunta siellä sisälläkin. Joistain laudanraoista hieno lumi leijaili sisään. Pientä askeettisuutta täältä toki lähdin hakemaankin, joten asia ei päässyt sen kummemmin haittaamaan!

Kurssi lähti joka tapauksessa käyntiin hyvin aurinkoisissa ja keväisissä merkeissä teoriajaksolla Kainuun opistolla Paltamolla. Saimme taustatietoa omavaraisuudesta ja kaikkeen siihen liittyvästä oppitunneilla. Itselleni viikon suurinta antia olivat vierailevat esitelmöitsijät, jotka kertoivat omista omavaraiseen elämään suuntaavista projekteistaan. Oli inspiroivaa nähdä, miten monin eri tavoin omavaraisuutta voi lähteä tavoittelemaan. Ei ole mitään tiettyä mallia tai oikeaa tapaa, mitä tulisi soveltaa, vaan voi toimia oman elämänsä ja elämäntilanteensa puitteissa.

Kainuun opisto, jonka takana siintää Oulujärvi

Vaikka aika Kainuun opistolla oli mukavaa, ei oleilu modernissa laitospäristössä notkuvien pöytien ääressä kuitenkaan ollut se mitä omavaraiskursilta olin lähtenyt hakemaan. (Ruoka oli mainiota, ja erityisesti kasvisruokaan oli satsattu, kiitos siitä!). Se tuntui oudolta välitilalta, tai jopa siirtymäriitiltä, nyt ainakin vähäksi aikaa taakse jätetyn normielämän ja tulevan omavaraisemman elämän opintojen välissä. Kun viimein pääsin Valtimolle Omavaraopistolle kannettuani kahta rinkaani (joihin olin ahdannut kaiken mitä kurssin aikana uskon tarvitsevani) bussipysäkiltä vajaan pari kilometriä majoituspaikkaani Peltolaan, oli olo hieman epätodellinen mutta myös levollinen - täällä sitä nyt ollaan seuraavat puoli vuotta!

Kaikki tiet vievät Peltolaan, kuten Maustetytötkin tietävät

Minulle osallistuminen omavarakurssille muodostaa eräänlaisen risteyskohdan, mihin moni polku elämässäni on johtanut. Yhtäältä minulla on jo teini-ikäisenä alkanut kalvava tunne siitä, että jokin yhteiskunnassamme ja kulttuurissamme on pahasti pielessä, jopa nurinakurin. Näemme vain lisäarvoa mutta emme arvoa. Tuntuu että me ihmiset olemme täällä olemassa lähinnä yhteiskuntaa ja erityisesti työelämää varten. Luontevammalta tuntuisi kuitenkin ajatella, että asianlaidan kuuluisi olla toisinpäin. Kaikista modernin yhteiskunnan hyödyistä, kuten terveydenhuollosta, huolimatta en ole varma kuinka hyvin voimme hyvinvointivaltiossamme. Kuuluuko elämän olla kilpailu tehokkuudesta? Millaisessa ympäristössä kukin voi hyvin, on toki toisaalta hyvinkin subjektiivinen kysymys, joten en edes yritä antaa lopullista vastausta tähän. Oli miten oli, elämäntapamme tuhoisat vaikutukset omalle elinympäristöllemme on tosiseikka, jota kukaan ei voi enää kieltää eikä sivuuttaa. Muutosta on tultava, halusimme tai emme. Ajatus yksinkertaisesta pelkistetystä elämästä on lisäksi aina viehättänyt minua. Koen tarvitsevani eräänlaista väljyyttä elämääni. Näenkin ajan levollisessa maalaismaisemassa mahdollisuutena pysähtymiseen ja oman sisäisen ääneen kuuntelemiseen. Ajatus kurssista eräänlaisena retriittinä onkin esiintynyt ainakin muutaman

kurssitoverin puheissa. *Ora et labora* – rukoile ja tee työtä – kuuluu vanha kristillinen luostarimotto. Pilko puita ja kanna vettä taas tavataan sanoa zeniläisyydessä. Viimeisenä tekijänä tämänhetkinen elämäntilanteeni mahdollisti lähdön opiskelemaan puoleksi vuodeksi toiselle puolelle Suomea. Näen omavaraisemman elämäntavan muodostavan yhtälön, jossa mm. yllä mainiut seikat asiat saattaisivat asettua harmoniseen tasapainoon – itseni ja luonnon kanssa. Tiedostan toki, että ajatus idyllisestä omavaraiselämästä saattaa olla melkolailla romantisoitu kuvitelma. Kuten eräs toisen vuoden opiskelija täällä totesi, hektinen suorittamis- ja tehokkuusmentaliteetti onnistuu mainiosti myös omavaraiselolussa – omaa itseään ei pääse karkuun edes täällä.

Mitään kovin tarkkoja tavoitteita minulla ei kuitenkaan kurssille ole. Haluaisin tutustua omavaraiseen elämäntapaan, jotta näkisin onko se jotain, mitä tahdon alkaa tavoitella muodossa tai toisessa kurssin jälkeen. Tähän Omavaraopisto luokin oivat puitteet. Asioita voi kokeilla puolen vuoden ajan ilman, että elämäntapaan tarvitsee sitoutua pitkäksi aikaa ostamalla esim. oma torppa jostain korvesta.

Konkreettisesti ensimmäinen viikko omavaraopistolla on mennyt moneen uuteen asiaan tutustuessa. Itse olen sen verran kaupunkilainen, että jo pelkkä asuminen vanhassa rintamamiestalossa ilman moderneja mukavuuksia on melko uutta ja eksoottista. Uusavuttomuuden tunne onkin tullut tutuksi ja samalla on tullut konkreettisesti huomanneeksi miten paljon esim. juoksevan veden puuttuminen muuttaa arjen kokemusta. Vedenkäyttöä tulee ajatelleeksi ihan eri tavoin, kun sen joutuu itse nostamaan kaivosta ja lämmittämän puilla. Tuhlailematon suhde kulutukseen syntyy ikään kuin luonnostaan. Perusaskareiden lisäksi olen päässyt kokeilemaan tai ainakin katsomaan sivusta esim. tamien esikasvatusta, ruisleivän leipomista, vörtinän tekoa ja pihkasalvan keittoa. Villahousutkin ovat aluillaan, vaikka neulonnasta minulla ei ole käytännössä mitään kokemusta. Ovat kuulemma mukavat viileässä vanhassa talossa.

Labora

Minua on välillä pohdituttanut, onko maaseudulle vetäytyminen omavaraistaloutta pyörittämään loppujen lopuksi jonkinmoista eskapismia, maailman ongelmilta pakenemista. Pitäisikö mieluummin yrittää vaikuttaa politiikan tai vaikkapa aktivismin keinoin? En kuitenkaan ikinä ole tuntenut itseäni ns. aktivistityyppiä, ajatus barrikadeille nousemisesta on minulle henkilökohtaisesti vieras. Vaikuttamiskeinoja on kuitenkin onneksi monia, näin ajattelen nyt. Ja yksi voi olla esim. osallistuminen omavarakurssille. Näen nimittäin, että olemme täällä luomassa jotain uutta ja

arvokasta ruohonjuuritasolla, uusia toimintamalleja ja tapoja elää. Kyse ei siis ole – ainakaan pääsääntöisesti – mistään edistysvastaisesta kaipuusta takaisin kivikaudelle, keskiajalle tai edes 50-luvulle. Toivon että jonkinasteinen omavaraisuus olisi tulevaisuudessa vartenotettava ja yleisesti hyväksytty vaihtoehto olla ja elää – ”uravalinta” siis – ilman että se olisi vain marginaalien puuhastelua. Koen, että olen täällä mukana normalisoimassa ajatusta omavaraisuudesta. Vaikka en missään nimessä halua olla sanomassa, että kaikkien tulisi omavaraistua, kaipaamme kuitenkin tässä muuttuvassa maailmassa uutta kulttuuria, uudenlaista olemista ja elämistä.

Lopuksi haluaisin jo tässä vaiheessa kiittää kurssitovereitani ja opiston väkeä lämpimästi ja positiivisesta tunnelmasta joka täällä vallitsee - nauru raikaa vähän väliä. Tuntuu mukavalta saada viettää puoli vuotta tässä porukassa!

-mikko